

Выходить во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы (помѣрѣ рускихъ святъ) о 4-й год по полог. Литер. додатокъ „Библіотека найзам. повѣстей“ виходить по 2 печат. аркушъ кожного 16-го и послѣднаго для кожного мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція підъ Ч. 44 улица Галицка.

Всі листы, посылки и рекламиції належать пересылати

по адресу: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул.

Галицка.

Рукописи не звертаються только на попереднє вісторе

вно.

Поодиноке число стоять 12 кр. а. в.

Оголошення приймаються по цій 6 кр. а. в. бѣль однос

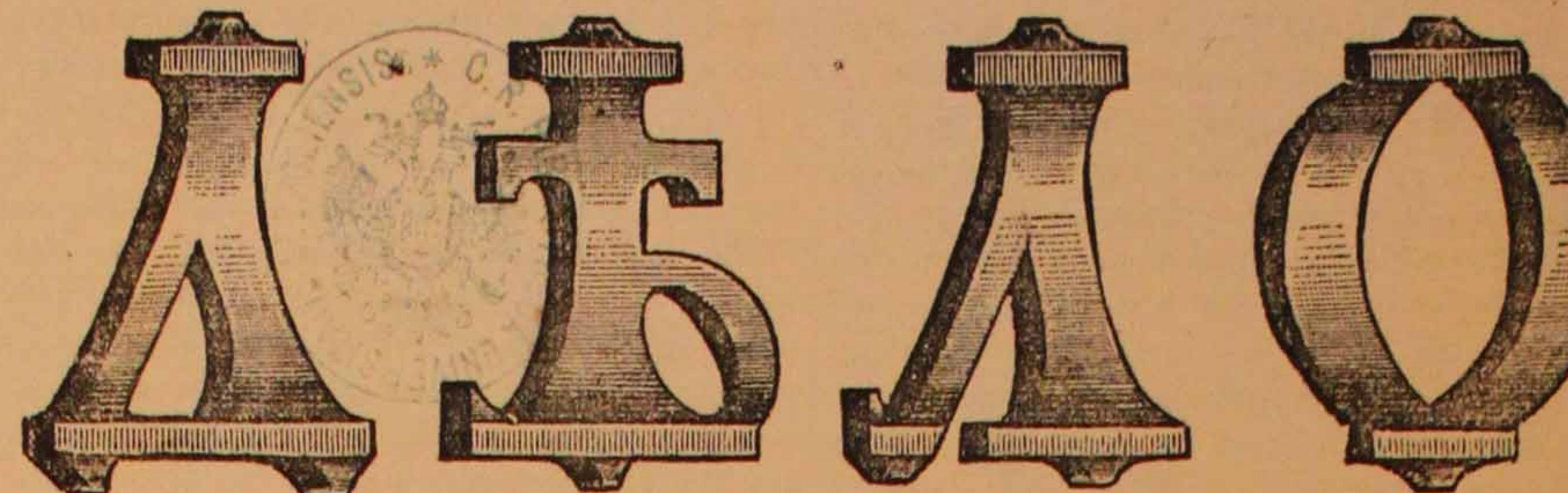
строчки початково.

Рекламації неопечатаній вѣлький бѣль порта.

Предплату наложити пересылати франко (найлучше

почтовымъ переказомъ) до: Администрація часописи „Дѣло“

ул. Галицка, Ч. 44

Предплата на „Дѣло“ для Австроії:	для Россії:
на цілий рокъ	12 кр. на цілий рокъ . . . . . 12 руб.
на поль року	6 кр. на поль року . . . . . 6 руб.
на четверть року	3 кр. на четверть року . . . . . 3 руб.
за дод. „Библіотеки“:	за дод. „Библіотеки“:
на цілий рокъ	16 кр. на цілий рокъ . . . . . 16 руб.
на поль року	8 кр. на поль року . . . . . 8 руб.
на четверть року	4 кр. на четверть року . . . . . 4 руб.
на саму додатокъ:	на саму додатокъ:
на цілий рокъ	5 кр. на цілий рокъ . . . . . 5 руб.
на поль року	250 кр. на поль року . . . . . 250 руб.
на четверть року	125 кр. на четверть року . . . . . 125 руб.
за дод. „Библіотеки“:	за дод. „Библіотеки“:
на цілий рокъ	19 кр. на цілий рокъ . . . . . 19 руб.

Для Запорожзя, окрім Россії:

на цілий рокъ . . . . . 15 кр.

на поль року . . . . . 750 кр.

на четверть року . . . . . 375 кр.

за дод. „Библіотеки“:

на саму додатокъ:

на цілий рокъ . . . . . 6 кр.

ЗАПРОСИНИ ДО ПРЕДПЛАТЫ на рокъ 1884.

Съ новымъ 1884 рокомъ розпочинаємо п'ятий рокъ видавництва „Дѣла“. Съ поно- вленими силами, съ надією на дальший успіхъ нашої працї на народній нивѣ, съ повною вѣрою въ громадну моральну и матеріальну підмогу зъ сторони всѣхъ нашихъ П. Т. Родимцевъ — піднимаемося дальшихъ трудовъ для добра нашої Руси.

„Дѣло“ и „Библіотека найзам.-менитихъ повѣстей“ будуть виходити въ р. 1884 въ такомъ самому объемѣ и въ такій же порѣ, якъ сего року. „Дѣло“ що вторника, четверга и суботи, а „Библіотека“ два разы въ мѣсяць кожного 15-го и послѣднаго по 2 аркушѣ друку.

Предплату на „Дѣло“ виносить на рокъ 12 кр., на поль року 6 кр., на четверть року 3 кр., на мѣсяць 1 кр. Предплату на „Библіотеку найзам. повѣстей“ виносить: на рокъ 5 кр., на поль року 2 кр. 50 кр., на четверть року 1 кр. 25 кр. Предплатники „Дѣла“ платять за „Библіотеку найзам. пов.“ на рокъ лиши 4 кр., на поль року 2 кр., на четверть року 1 кр.

Для Россії предплата „Дѣла“ виносить на цілий рокъ 12 рублей, на поль року 6 руб., на четверть року 3 руб. На „Дѣло“ вразъ съ „Библіотекою“ на рокъ 16 руб., на поль року 8 руб., на четверть року 4 руб. На саму „Библіотеку“ на рокъ 5 руб., на поль року 2 руб. 50 коп.

Новоприступаючій Предплатники „Библіотеки найзам. пов.“ достануть даромъ початокъ славної повѣсти Маврикія Іоакія „Золотий чоловѣкъ“, котра заче підпечататись ще сего року.

Предплату слѣдує пересылати (найдогдѣніє переказомъ поштовымъ) до „Адміністрації Дѣла во Львовѣ“.

При письменномъ замовленю „Дѣла“ або „Библіотеки“ просимо все точно подати адресу замовляючого, частъ, до якого має часопись посыпатися и частъ сплати належної предплати.

Рѣвно жъ просимо всѣхъ Вс. нашихъ Предплатниковъ, у котрихъ маємо ще залегlosti, щоби чимъ скорше ихъ надослали, бо съ кінцемъ року редакція мусить виробнити всѣ свои рахунки.

Редакція и Адміністрація „Дѣла“,
ул. Галицка ч. 44.

„L'extorsion des nÃ©doimkas“.

Такимъ дивогляднимъ терміномъ великорускій сатирикъ Щедринъ старався дати західноевропейській громадѣ понять о тѣмѣ, що въ Россії называється „виманіе недоимокъ“, а у наць „екзекуція залягаючихъ податківъ“. І справдѣ, цѣла історія той адміністраційної установи въ нашому краю далеко красще наявся підъ назву „L'extorsion“, а нѣкъ підъ яку не будь іншу. По поводу євр. розпорядження миністерства фінансівъ въ дні 28 вересня 1883 тикаючого тої самої справи, розпорядження, о котримъ ми мимоходомъ хочь і недокладно згадували при слуху розбору першого числа „Niedziel-Ф“ (въ статії „Польска шляхта іде въ народъ“), а о котримъ ми нынѣ бажали бы сказати гдѣщо докладнѣше, ми гадавши, що не завадить нагадати читателямъ „Дѣла“ цѣлу історію тої установи въ нашому краю въ послѣдній десятилітію.

Що давайбше у наць залягаючий податки стяжно при помочі сильної асистенції войскової, се єсть фактъ историчний і загальнопризначаний. А що контрибуентъ неуплачуєчій податківъ, повиненъ бувъ поносити такожъ кошти ихъ стягання, т. є. именно видалки уряду на тую асистенцію войскову, то і пішло въ того жерела т. вв. „екзекуціе“. За нашихъ днівъ такоже старосвѣтське екзекуованіе залегlostей податковыхъ вийшло вже въ моду і мабуть въ послѣдніхъ десяти лѣтахъ нѣгде навіть не лучалося.

За то тымъ близша єсть наша пам'ятія і нашому серцю інша типова фігура — екзекутора податкового съ его „філююрою“, чи якъ єи людє авали „Фуярою“. І вони, а після, коли „времена чоловѣкомъ скратиша“, то і що кварталу зъ кожного вѣтлового мѣста виїдали пять або шѣсть того рода потентатівъ (звичайно людей збанкрутованихъ) матеріально і морально, безъ постійного заняття, а ждучихъ только зъ мѣсяця на мѣсяць на подобну оказію) на села — для „уловленія велененої“. Кождый зъ нихъ мавъ придѣленыхъ себѣ колька і кольканайця зель, въ котрихъ залягали податки не то зъ найближшого кварталу, але неразъ і зъ колькохъ лѣтъ. Урядъ податковий дававъ имъ виказать залегlostей кождої громады і власті неограничену — секвеструвати і „грабити“ для стягнення тыхъ залегlostей. Повномочії ихъ були великі, — отвѣчальності майже нѣяка, — тоже не диво, що за приїздомъ такого

екзекутора въ цѣломъ селѣ робився величезний переполохъ, людє ховали, що мали ціннѣйшого, виганяли худобу въ лѣсъ, а дуже часто і самі забиралися въ дому съ всюю родиною, лишаючи заперту хату самотою. Екзекуторъ заїздивъ до вйті, где заразъ предкладано ему „со страхомъ і трепетомъ“ табелю і дневникъ податковий, не забуваючи і о єдѣ та напиткахъ, і то найліпшихъ, якихъ толькожко можна було въ селѣ добрести. Покрѣпивши силы, екзекуторъ бравъ съ собою вйті, приєжжихъ, десятниковъ і якъ толькожко була дробнѣйша власті въ селѣ, лаштували драбинастий вѣзь і рушали въ процесії въ село, дѣти хати до хати „за грабежомъ“. Кто, перекликаний надходячими „силами супостата“ (утверта назва колективна тої цѣлої кальвакади) була „драпѣжники“) сейчасъ каявся і складавъ всѣ залягаючій податки, — той знаходивъ помилуванье въ очехъ грбаного екзекутора і плативъ ему „за трудъ“ въ мѣру залегlostі і гумеру екзекутора 10, 20 до 50 кр. „екзекуутного“; — але кто не мігъ того зробити, тому забирали все, що далося забрати: за залеглость виновачу 1 кр. брали рѣчі і знарядівъ господарськихъ на 10 кр. вартості; за залеглость въ колька або кольканайця зель стягнули въ стайнѣ худобу або ідвѣ. Правда, коли кто „занався на рѣчі“ і откликавши екзекутора на бѣкъ, поговоривъ съ нимъ „доброе слово“ і уткнувъ въ руку гульденъ або і менше (якъ до гумору екзекутора), — того „сила супостата“ оставляла въ спокою; залегlostь его оставалася і наростила; екзекутори се нѣчого не шкодило, — дѣнь радъ бувъ, що такій „масний кусникъ“ лишился ему на другій разъ яко жерело подвойного доходу. Где застали хату пусту і заперту, тамъ въламували двері і грабили безпощадно; дуже часто навіть десятники, видачи, що нема що грабити, впадали въ справедливий гнівъ і робили въ пустої хатѣ всякий невинній жарты: лупали двері, валили печі, товкли дѣна і т. д. Переїшовши такъ цѣле село въ-довжъ і въ-поперекъ, екзекуторъ наташивъ на вйтівте подвбрѣ пару вовзъ всікою фантзії і всякихъ знарядівъ — зъ чого ополя бѣльша часть безъ найменшої для скарбу користі пропадала, або навіть продавана була безвѣтстными вѣйтами за поль-дармо, — стягнувъ для скарбу колька-десятир. залегlostі і стягнувъ такожъ друге только або і ще бѣльше до власної кишенї. Що єго то обходило, що по єго виїздѣ село виглядало, немовъ по нѣмъ прейшла та-

тарска орда і що єго походъ для добробуту наць робивъ неразъ въ пятьо більше школи, нѣкъ приносивъ доходу для скарбу державного? Єнъ свое зробивъ — і сь чистою совѣстю спѣшивъ робити то саме въ другомъ селѣ.

Довго тривали такій благодатній для екзекутора відпорядки, поки въ кінці голосною луною не валали і въ часописахъ краєвихъ і наївъ въ Вѣденській радѣ державній. Правда, тії послы, що въ Вѣдни дали голось руйнованимъ селамъ і розкрили цѣломъ сітюви на пострахъ екзекуторській надъужити, не могли подати ихъ цѣлого, цифрового образу, а толькожко гдєякі драстичні факти. Жаль, що такого поного образу въ-загалѣ нѣкто не подастъ і не буде мігъ подати, — історія культури галицької зобогатилася ѿ одну темну карту!

Досить того, що миністерство фінансівъ бачило спонуканьмъ зарадити тому і значно ограничити право і компетенцію екзекутора въ податковихъ. Попередъ всего отнято збанкрутованимъ індивідуалъ і проблематичнимъ екзистенціямъ привилей бути екзекуторами, а за то креовано при кождомъ урядѣ податковомъ посаду „секвестратора податкового“. По друге заборонено такому секвестраторови побрати „екзекутиче“ по громадахъ прямо до своєї кишенї і въ довольній склькості, а по третє, установлено для удержання тихъ екзекутора побрати що кварталу бѣль тихъ податниковъ, котрій не заплатили належити за попередній кварталь, екзекутиче те побрати не секвестраторъ, але властъ, котрой поручений поборъ податковъ въ громадѣ; оно стаєвія свого рода постійною дачкою; вписувалося въ окремій рубрїцѣ въ таблиці податкової, квітувалося податникамъ въ книжкахъ податковихъ і складалося разомъ съ іншими податками въ касѣ податкової. На пенсію для секвестратора ішла толькожко невеличка частъ стягненої такимъ способомъ суми екзекуутного,

— проча частъ становила дохдъ — і то немалій, особливо въ нашій Галичинѣ — скарбу державного. Бо жъ прецѣ тымъ способомъ, безъ законодательної процедури а тіа facti, скріп державній валоживъ на податниковъ, і то звичайно найбѣднѣшихъ, новий податокъ, виносачій квартально 5%, а цѣлорічно 20% цѣлого податку.

Але єго ще мабуть було не досить. Тєперїшній миністеръ фінансівъ дръ Дунаевскій, пронятый великою думою — ввести рѣ-

Микола Гнѣдичъ (1784—1833).

Дописъ зъ України.

„Пам'ять про народного поета повинна бути святынею для наць. Шанувати єго пам'ять — святій обов'язокъ кожного, кому дорога своя національна честь і свое добре імя.“ Такими словами одинъ въ письменниківъ Англії, Д'Ізраєлі, бѣзъважавши колись до Англічанъ і мы нагадали сї слова про рокъ стоянія бѣль дня народження нашого Українця Миколи Гнѣдича. Мы не уважаємо на те, що Гнѣдичъ нѣ одного слова не надрукувавъ по українськи, і, конечно, не ставимо єго на рѣвно съ Гулакомъ, съ Квѣткою, съ Гребенською і іншими письменниками, велавившими наше письменство своїми творами на рѣдній мовѣ; однакожъ мы уважали бѣль грѣхомъ не пошанувати і тыхъ нашихъ родимцевъ, дѣтей нашої дорогої України, котрій хочь на якій будь людской мовѣ вили свій письменний працѣ въ туу країнцю, бѣль беруть люде живучу воду освѣтъ і розвою. Наші споминки про такихъ дѣтей єщевѣ ще бѣльше велавивати дѣтей нашої родини мови, ще яснѣше вказують намъ, якимъ цѣннимъ духовнимъ скарбомъ надѣлена наша рѣдна земля і ще вище підним

новагу до буджету австрійскому и усунуты щорочній дефіцитъ, углядѣвъ для сягненія той цѣли одну, вовсѣмъ впрочемъ не нову дорогу — натискати шрубу податкову, доки толькo буде можна. Очевидна рѣчъ, що при такої політицѣ финансовой поглядъ его упавъ и на рубрику доходовъ скарбовыхъ въ „екзекутивного“. Теоретичне управліненіе того доходу мусіло выдатись ему такъ сильною подставою, що на нѣй днъ задумавъ оперти значно большій доходъ. И отъ минувшого року въ осени явлеяся министеріальне розпорядженіе о екзекуції податковъ, котре становить уникать въ своїмъ родѣ, и котре хочь було въ-легка освѣчене минувшого року въ „Дѣлѣ“, все таки заслугує ту на блишій оглядъ. Попередъ всего тое розпорядженіе ввело одинъ новый взычай, вельми характеристичный для министра „родака“ — „упомненіе“. Залигаючихъ податниковъ ст початкомъ нового кварталу упоминається по батьківски, по добру, щобъ заплатили залеглостъ. *Einsach und röhrend.* За тое „упомненіе“ треба однакъ платити, и то взаглядно грубо платити. Во послѣ министеріального розпорядженіе податникъ, которому нынѣ доручено карту упоминаючу и котрый заразъ же нынѣ складає залеглостъ, платить кромъ 2 кр. за дорученіе карты ще 5 кр. екзекутивного. Тыхъ 5 кр. платить днъ на случай несплачення залеглости слѣдуючого дня и дальше що-день, чрезъ 14 днѣвъ. Онъ не платить на мѣсци, але они ему рахуются. Коли податникъ складає свою залеглостъ по упливу 14 днѣвъ, то на сампередъ отчисляється ему „екзекутиве“ въ сумѣ, якъ бачимо $5 \times 14 = 70$ кр. Припустимъ же, що податникъ той есть — халупникъ и платить только податокъ домовий (передъ реформою съ додатками разомъ на рѣкѣ 1 кр. 64 кр.) и пару крѣдитовъ грунтового за огорода, — разомъ 2 кр. рѣчно. На одинъ кварталъ ему выпадає 50 кр., — и коли по кождомъ кварталу днъ (взычайно залигаючий съ своїмъ податкомъ) заплатить кромъ залеглости ще 14-дневе „екзекутиве“, то побачимо, що въ одній роцѣ днъ заплатить скарбови: 2 кр. податковъ съ додатками и $4 \times 70 = 280$ кр. екзекутивного. Екзекутиве отже винесе въ томъ случаю 140% цѣлого податку!

Сего ще не досить. Коли податникъ по 14 дняхъ не сплатить свои залеглости, приходить секвестрація на его движимости. Процедура ту така: движимости описують, таксують, переносять въ мѣсце урядове, оттакъ оголошують (въ теорії въ урядовій часописі) терминъ лицитації и личитують. Кошты той процедури поносить податникъ. Зъ сумы узыканої при лицитації обтягаються насампередъ тѣ кошти, оттакъ „екзекутиве“, а въ конці ажъ залигаючій податки. Коли узыканої при лицитації сумы за мало до покрытия того всего, починається процедура да саро. Розпорядженіе министеріальное нормувало кошты той процедури дуже детайлічно: за оштрафованіе рѣчей 10 кр., за перенесеніе 10 кр., за трикратне а-

онсованіе по 40 кр., за кошты лицитації 10 кр., разомъ 1 кр. 50 кр. Але побачимо, якъ буде выглядати той приписъ въ приложенію до нашого халупника, платичаго рѣчно 2 кр. всего податку съ додатками, коли ему при нещастиї вомъ роцѣ прійшлося четыри разы до року перебути таку процедуру! Колибъ навѣть найшлися въ его хатѣ и оборѣ на столько подвижного добра, щобъ выстарчило на четыроразове переведеніе сеї процедур, то по упливу року днъ заплативши: 2 кр. податковъ + 2 кр. 80 кр. за упомненіе + 4×1 кр. 50 кр. = 6 кр. за секвестрації и лицитації, разомъ 10 кр. 80 кр. То значиться, що въ томъ, найгіршому случаю (котрый може прото бути дуже багато), екзекуція залигаючого податку винесла 440% всего податку, булави майже повнія раза больша, нѣжъ весь податокъ.

Очевидна рѣчъ, що таке розпорядженіе министеріальное, такъ безвагладне и руйнуюче особливо для бѣднійшихъ податниковъ, виновало въ цѣломъ краю великій зойкъ, котрый голосно луною отбився ажъ въ торбочній соймъ краевомъ. Выступило ту навѣть въ засадѣ противъ побираю „екзекутивного“ тамъ, где нема нѣякої екзекуції и винесено въ отповѣди на той закій цѣкавои и въ своїмъ родѣ єдиної інтерпретації правительственного комисаря, що іменно таї упоминаючі карти, за котрій халупникъ заплатить 14% всего свого податку, суть „моральну екзекуцію“. На те отповѣдь, що за моральну екзекуцію повинно платити не таке грубо реально, але такожъ моральну екзекутиве! Въ результатѣ однакожъ правительство обѣцяло „подумати“ надъ зарадженемъ той „недогодності“. Думало рѣкъ, а за той часъ стягало податки послѣ повышшого розпорядженія екзекуційного.

Ажъ ось днъ 28 вересня 1883 р. виндало министерство скарбу до ч. 24.266 нове розпорядженіе, а на єго підставѣ зарядила львовська ц. к. Дирецкія скарбу въ справахъ екзекуційнихъ що слѣдує:

„При стяганію бѣжчої належитості въ податкахъ грунтовомъ и домово-класовомъ отъ тыхъ контрибуентовъ, котрыхъ бѣжчча належитості податкова и не була сплачена. Кромъ екзекуційного упомненія дальшій средства екзекуцій, а особливо секвестрованіе движимостей мають бути только два разы до року переправаджуваній, а то: въ цѣлі стягненія податку припадаючого за перші три квартали — въ послѣдній кварталъ тогого самого року, а за четвертий кварталъ — въ мѣсяці лютомъ слѣдуючого року. Колибъ отже контрибуентъ тоги категорії припадаючий на р. 1883 податки до кінця року не сплативъ, то средства примусові мають бути предпринятія заразъ въ першому кварталѣ 1884 року; натомістъ для стягненія належитостей за 1884 рокъ средства таї а особливо секвестрованіе движимостей, мають бути

тою. Въ деякихъ єго поезіяхъ винило столько сумована, столько журбъ, що читаючи ихъ бачишъ мову чоловѣка съ недужою душою, меланхоліка. Оно й не диво! — чоловѣкъ съ такими глыбокими чувствами, якъ Гнѣдичъ, чоловѣкъ столько якъ днъ винстраждавшій, не може въ своїхъ творахъ не винилави того, що клекотить у него на сердці. Гнѣдичъ правду писавъ въ стихахъ про себе:

„Печалень мой жребій, удѣль мой жестокъ;
Ничѣй не ласкаємъ рукою
Отъ дѣтства я роєсь одинокъ сиротою,
Въ путь жизни пошелъ одинокъ...“

Мой путь одинокъ я кончаю,
И хилую старость встрѣчаю,
Въ домашній быту одинокъ!...“

Зъ другихъ перекладовъ Гнѣдича стоить гадати, кромъ дрбныхъ перекладовъ, „Заговоръ Фіеско въ Генуї“, трагедія Шиллера и „Ліръ“ трагедія Шекспира.

Мы не ставимо свою задачу писати Гнѣдичеву житієпис, що менше ставимо собѣ оцінку єго творобъ и перекладовъ. Мы вгадали про него лишь черезъ те, щобъ нагадати про єго столѣтній роковини. Намъ вельми цѣкаво буде довѣдатись, чимъ пошанує Гнѣдичеву память Россія, россійске письменство и єго рѣдна Полтава? Чи не догадаються они хочь теперъ заложити въ Полтавѣ книгарю имени славного перекладчика „Іліады“?

П—л.

за три перші квартали предпринятія ажъ въ четвертому кварталѣ 1884 р. Яко належито екзекуцію за припомненіе екзекуції належить бѣзъ залігаючихъ съ податками контрибуентовъ а не платичихъ больше якъ 5 кр. податковъ державнихъ безъ додатковъ стягати не больше якъ 10 кр.; отже колибъ такій контрибуентъ по дорученю ему карты упоминаючої залеглостъ податкову заразъ першого дня зложивъ, буде мусіти зложити толькъ 5 кр. належности екзекуції, — если не зложити першого дня ажъ до 14-го, заплатити разомъ толькъ 10 кр.“

Се есть те нове улекшеніе, о котрому говорить „Niedziela“, що оно незначне и лѣпше есть людямъ платити податки точно и на него не спускатися. Побачимо, якъ винесла 80 кр. за сексвестрації и лицитації, разомъ 10 кр. 80 кр. То значиться, що въ томъ, найгіршому случаю (котрый може прото бути дуже багато), екзекуція залигаючого податку винесла 440% всего податку, булави майже повнія раза больша, нѣжъ весь податокъ.

Попередъ всого піднести треба, що до податниківъ, котрій платить податковъ державнихъ больше якъ 5 кр., тое улекшеніе винесла 80 кр. не относится и що они и дальше будуть трактованій після торбочного розпорядженія екзекуційного.

Але побачимо на нашего халупника и по числѣмъ, о сколько нове розпорядженіе облекши єго долю! Попередъ всого сексвестрації отбуваються два разы до року замѣсть четырехъ разибъ, — що значить улекшеніе з 3 кр.; даліше належито за упомненіе винесити буде $4 \times 10 = 40$ кр. въ роцѣ. Отже халупникъ, платячій всего податку съ додатками рѣчно 2 кр., и залигаючій правильно съ кождою ратою квартально ажъ до сексвестрації, заплатити въ роцѣ 2 кр. + 40 кр. екзекуції, + 3 кр. коштівъ двохъ сексвестрації, разомъ 5 кр. 40 кр. Отже жъ веѣ кошти екзекуційній винесуть тепер вже не 440%, але толькъ 170% рѣчно.

Що нове розпорядженіе министеріальное и виндане на єго підставѣ розпорядженіе львовської дирекції скарбової мѣстять въ собѣ справдѣ значне полекшненіе долѣ найбѣднійшихъ и съ кождою ратою податковою залигаючихъ податниковъ, о томъ не буде сумнівавися нѣкого, кто порѣвнє обѣ винесенії процентовъ цифри. Але въ другого боку чи и рѣчний додатокъ до податковъ державнихъ титуломъ екзекуції, а винесячі 170% цѣлого податку, причините значно до добробуту и економичного піднесення найбѣднійшихъ верстъ нашої людности, чи може противно, — се здає такожъ не есть такъ надто велика загадка економична, на которую трудно було бъ отповѣсти. Ми розумѣємо, не смѣмо тутъ даліше нѣчого говорити, але закінчимо свою оповѣданіе словами найбѣльшої части нашихъ податниковъ: „Дай Боже витримати!“

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Підъ заголовкомъ: *Im eisernen Ringe*) зачала праска „Politik“ печатати серію статей обговорюючихъ справу реформы винборчої, до котрої повинна прямувати пращица віденського парламенту. Проводнимъ принципомъ проектованої реформы має бути точне и справедливе винчаненіе винборчихъ округовъ въ рѣвномѣрніе увзглядненіе цифри населенія і єго силы податкової. — „Болї пращиц“ — ишше авторъ екзиза реформи винборчої — обявлюється въ принципѣ противъ скрутини листъ въ якій небудь формѣ и буде рѣшучо жадати, щобъ нѣякій повѣтъ авт корпорація не винбрали больше якъ одного посла; если дальшіе зажадає, щобъ въ тихъ комінатахъ тогоревельнихъ, що винесла тендер до рады державної больше якъ одного посла, реїзентантъ стану промислового мали своихъ власнихъ представительствъ и если на конецъ удастся знайти способъ, що мобії запоручити робітничій кляїбъ справедливу реїзентацію: тогоды буде могла пращица приступити до недалекої якъ здається кампанії винборчої, не лишь въ томъ пеїсевѣдченю, що боронить загаломъ популлярної справы, але що въ недалекомъ часѣ єї програма буде зреализована“.

(Реформа соціальна) сталася бѣзъ якогось часу винполулярнійо въ Австрії справою. Кожде оторонництво, що має претенсію до парламентарного верховодства підймає іс, щобъ удержатись при кермѣ, або добитися въ парламентѣ значенія; бо кожда партія переконана о томъ глубоко, що лише симпатія робітничого і робочого люду і винливъ на масы може дати ширшу основу парламентарній акції. Зрозумѣло се такожъ і правительство а першими крокомъ єго на той дорозъ есть винесеній на послѣдній осінній рады державної проектъ закона о безпеченію робітниківъ. Що зробило въ томъ направленію кожде зъ двохъ головнихъ оторонництвъ парламентарніхъ, підносили мы такожъ при народѣ и ту пригадаємо лишь зборы робітниківъ аранжованій нѣмецко-либеральною партією въ Шлюкенавъ и Бернѣ и програму соціальну кон-

сервативного сторонництва, що була предметомъ Гайзъ. Такъ либерали якъ консерватисти почути за популярностю межі селянами и робітниками а окликъ соціальної реформы єть агітації. Зъ сего становища належить оцінити всякий засновуваній въ послѣдніхъ часахъ нѣйшимъ въ томъ напрямлении зъ поширеніїмъ австрійскихъ національ-либерадовъ Ганса Кирхмаєра, котроому завдячує свое заснованіе зальцбургскіе „либеральне товариство“ і „Лінбахер“. Оно підняло въ послѣдніхъ часахъ сильніми селянами даже живу агітацію про слости а ее ім'я спонукало посла Лінбахера, бургу консервативного „товариства аграрного“. Пишеть таї газета — має бути дорадчимъ органомъ послѣвъ до сойму и до рады державної. Оно має статися угольнимъ каменемъ організації товариства селянськихъ, а наколи они будуть що тепер прогомонюють незадимто“.

(Посоль Лінбахера) виндавъ недавно брошуру п. з. „Огкрыте слово до селянъ“ (*Offenes Wort an die Bauernschaft*), въ котрої по прикорахъ піднесеныхъ противъ лівниць вѣденья-грамуправиць, підбдає строгою критикою про грамуправиць и винтуєсь на нихъ спольнімъ, консервативнимъ Нѣмцівъ Словянами сполучаючими принципами, а взаємною що-разъ больше претенсії нѣмецкими клюбами утрудняють співдѣланье Нѣмцівъ чи промисловими фракціями. Брошуро Лінбахера вразила дуже непріятно ческихъ автономістовъ, котрыхъ орган „Politik“ посвятивъ недавно розборомъ пытань въ „Огкрытомъ словѣ“ вступну статію, винказуючи, що партія консервативна повстала на автономістичній принципі. Помінавши Чехівъ, Поляковъ, Словенцівъ и Дальматинцівъ підносила „Politik“, що консервативни послы зъ Тиrolю стояли бѣзъ самого посла еї конституційної рѣшучо на автономістичній основѣ и що историчні права їхъ краю були для нихъ завжди найважливішою тоюю програми. На такій самій основѣ станили 1865 р. такожъ консервативній послы зъ Стирії, Австрії виншої и Зальцбурга, а коли познайоми утворилася зъ рѣжніхъ нѣмецкіхъ фракцій „партиї права“, була засада автономії краю головною тоюю еї статутомъ. Въ виду того на можуть мати винводы „Огкрытого слова“ нѣякого практичного значенія, бо межі клюбами пращиць существует гармонія, и можуть уважатися хиба винразомъ поглядівъ трохъ зальцбургскихъ пословъ, котрій не належить до жадового клюбу. — Коли бѣзъ насъ жадають, — пише „Politik“ — щобъ мы зъ нашихъ клюбахъ винключали либеральнихъ пословъ, хочь они голосують, якъ овдійно було, за консервативніми законами, то очевидно, що такі жаданія перебирають міру, а забувають при томъ, що консервативній чи либеральний змагання лишь тамъ зможуть розвинутися нормально, где право національне не єсть нѣчимъ загроженіемъ.

(Складна опозиція хорватского сойму), на засѣданію зъ 19. л. грудня зробила велику демонстрацію. Вже отгітань застереженія меншості пословъ зъ Погранича дало причину до роздріження. Въ застереженю сказано іменно, що підписанійся не узнають авт закону угодового авт всіхъ познайомихъ безъ їхъ співвідсутності, готовъ однакъ постаратиася о то, що їхъ закони були змінені въ дорозъ законодательній. Зъ пошири 35 пословъ зъ Погранича підписали згадане

внесень отъ посла, котрого выборъ ще не верификований. Така отповѣдь розлютила до крайности сторонництво Старцевича: прійшло до живої вымѣны слобъ межи большостею сойму и опозицію, котра не жалувала згордныхъ прозвищъ президентови и большости соймової. Всѣ Старцевичане повыскакували на лавки и кричали: "Вы вѣдь гультаѣ зрадники! Мы вѣдь всѣхъ поубиваемо!" а пхъ крикови вторувала галерія студентовъ. — На приказъ президента опорожнено галерію, се одинакожъ нѣчого не помогло: Вѣ замѣшаню, недаючомся описати, выйшли послы зъ салѣ а президента привитали студенты уличною иѣснею: „Strik za vrat“ и отгрожуючія супроводжали его до дому. — Скандалъ дучившійся дня 19. л. грудня не оставъ однакъ безъ наслѣдківъ, бо умѣрений сторонництва, що дотеперь стояли особнякомъ, сконсолидувалися и скрѣнили національну партію. Сербы и бѣльшть Пограничанъ рѣшилися приступитьи до національной партіи.

ЗАГРАНИЦЯ

Франція. Радостній прояви по поводу по бѣды підъ Сонтай все ще не притихли а що разъ докладнѣйши вѣсти подносять патріотичного духа Французовъ. Теперь доносить вже самъ адмиралъ Курбе, що стративъ 6 официровъ и 75 рядовыхъ, отже далеко менше, якъ се доносили давнїйши телеграмы. Здається, що битва мусѣда продовжатися черезъ два днї, бо адмиралъ Курбе доносить, що 16 с. м. заняли Французы валы підъ мѣтомъ а на другій день цитаделю. Въночи утекла залога цитадель, але куды — не зна ти.— Давнїйше вже мавъ хиньскій посолъ Марк. Тсенгъ сказати до кореспондента одної англійской газеты, що колибъ Французы скотѣли лишь зачепити Сонтай, то хинське правительство уважало бы се за *casus belli* готовый и вскорѣ покажеся, чи Хини здобудутся на таку отвагу, якою гро зивъ Маркізъ Тсенгъ. Поки-що однакожъ мають вестися переговоры; такои думки суть по край ной мѣрѣ всѣ въ Паризи. — Француске правительство хоче отdatи епископови Френшель метрополію въ Туръ за те, що онъ голосувавъ за тонкинськимъ кредитомъ.

Англія. Щобъ подати хочъ малый примѣръ, яке роздражненye панує середъ Ирляндцѣвъ по поводу страченя О'Доннеля, наведемо вѣсти, якій приносить „Daily News“ зъ Ньюорку, где отбувся 18 с. и. митингъ „непобѣдимыхъ“. Сто пятьдесятъ „динамитовыхъ братовъ“ зобралося тутъ було на митингъ на завозванье „Феніянского братства“, щобы симъ способомъ высказати свое сповчутье по поводу страченя О'Доннеля. Принято резолюціи, въ которыхъ поступованье англійского правительства и англійскихъ судіївъ признается образою американського народу. О'Dонованъ, Росса и другій мали страшній бесѣды. Робертъ Бесетъ сказавъ: „За каждого одного замордованого О'Доннеля мусять 100 англійскихъ урядниковъ житъ заплатити. Єсть обовязкомъ кожного Ирляндца, где бы онъ не проживавъ, убивати представителївъ англійского правительства, гденибудь онъ лишь ихъ сгрѣтить. То нѣчимъ не стерга ганьба для Ирляндцѣвъ, що они мусять голодъ терпѣти, коли фунтъ динамиту коштує лиши 62 центовъ. Даюмо кождому чоловѣкови 10.000 долларовъ, що убие одного Керея. Я даю 10 долларовъ на фондъ для чоловѣка, который убивбы судію Денмана, того чоловѣка безъ серця, що засудивъ О'Доннеля на смерть.“ Такий тымъ подобний выголошуано бесѣды на митингу и оня знайшли загальне одобренье. — Всѧ майже англійскій газеты приписуютъ отвѣднамъ нѣмецкого престолонаслѣдника у папы велике политичне значенье и кажутъ, що то есть признаю не далекого конця борбы культурної въ Нѣмеччинѣ. „Standard“ каже: „Престолонаслѣдникъ нѣмецкому не припоручено виправдѣ жадної мисії, але власне для того, що онъ не має жадної мисії, може окажатися неоцѣненымъ миссіонеромъ“. — Послѣдній вѣсти зъ Лондону доносять, що англійске правительство постановило вѣякъ не мѣшатися до єгипетской справы въ Суданѣ. Тому икаже „Daily News“ що дотеперѣшній подѣлъ въ Суданѣ нѣякъ не вилынули на головну

пѣйше доносили. Пѣсля дальшихъ вѣдомостей по-
становивъ такъ св. синодъ якъ и прибочна рада
податися до димисії. Такимъ способомъ наступи-
лобы розвязанье цѣлои церковной власти право-
славной церкви, такъ що хрестины, вѣнчанія и
похороны мусѣлибы отбуватися безъ участіи свя-
щенниковъ. Цѣлый сей конфліктъ набравъ вже
такъ великого значенія, що представитель сусѣд-
ныхъ державъ отнеслися вже до своихъ прави-
тельствъ и зажадали поученія, якъ мають посту-
пать собѣ въ сѣй справѣ. — Сензаційный слуچай
въ палатѣ султана въ Ильдисъ-Кіоскѣ зробивъ
велике враженіе въ цѣломъ Константиноپолі и
стався предметомъ рожныхъ догадокъ. Минувшой
пятницѣ убивъ якійсь жовнѣръ зъ султаньской
гвардіи въ Ильдисъ-Кіоскѣ своего официра, якъ
кажуть, зъ особистої мести. Въ палатѣ запану-
вавъ зъ сеи причини великий переполохъ а ото-
мньске прасове бюро заказало всѣмъ журналамъ
писати о сѣй приключцѣ. — Зъ Константиноپоля
доносять, що Сандъ наша звернувъ увагу всѣхъ
пословъ на то, що часъ службы Алеко-паши вже
кончтся. Ходягъ вѣсти, що Порта думає на опо-
рожнене мѣсце предложити четырохъ кандидатовъ,
межи котрими мають такожъ бути Карапеодори
и Рустемъ наша. — Въ Константиноپолі згорѣла
въ Галаттѣ жидовска школа; въ огни згинуло
19 дѣтей и одна учителька.

Испанія. Зъ Мадриду доносятъ, что тамъ ситуація парламентарна чимъ разъ болѣше погоршаєса. Большиство не иде нѣ за Сагастою нѣ за кабинетомъ, а середина, котру ведутъ маркізъ Армійо и Кампосъ получилася съ консерватистами, щобы могла переголосувати министерскихъ кандидатовъ въ всякой комбінії. Думаютъ, что нема ишои рады, якъ лишь розвязати кортезовъ и то здаєсь настунить заразъ въ сѣчню по дебатъ надъ адресою. Такъ на дворѣ королевскому якъ и въ кружкахъ политичныхъ и финансовыхъ всѣ суть переконани, що консервативне сторонництво чимъ разъ болѣше здобуває собѣ мѣсця и що король лишь тогды не буде змушеный покликати кабінетъ консервативный, якъ розвяже палату.

НОВИНКИ

— Митрополичій Ординаріятъ во Львовѣ выдавъ си-
ми днями слѣдуючій окружникъ до деканальнихъ у-
рядовъ підъ ч. 1737: „Митрополичій Ординаріятъ
прійшовъ до вѣдомости, що въ коротцѣ по свя-
тахъ Богоявленія Господнѣго прійде підъ обраду
думы державної справа регуляції конгруы для
кат. духовенства, въ душстаровництвѣ трудя-
чогося. Понеже тая справа для всего Всч. свя-
щенства архидієцезального, а тымъ самимъ и
для митроп. Ординаріята есть дуже важною, то
узнавъ митроп. Ординаріятъ за добре подѣлати
отповѣдній кроки, щобы таяже (о сколько можли-
во) въ якъ найкористнѣйшій для нашого Всч. ду-
ховенства спосѣбъ залагодженою зботала. Митроп.
Ординаріятъ намѣряє тую справу сильно съ Всч.
священствомъ архидієцезальнymъ розсмотрити,
щобы потрѣбній мѣры для успѣшного залагодженя
тої жъ предприняти, протое постановивъ въ той
цѣлі скликати зѣбранье Всч. духовенства архіє-
пархії для нарадження надъ повышшимъ и дру-
гими важными наше духовенство обходячими
предметами и опредѣляє къ тому день 22 лат.
сѣчня 1884. Приказуєся протое Всч. дек. уря-
дови для повышої справы назначити въ якъ
найкоротшомъ часѣ соборчикъ дек., на нѣмъ тую
справу регуляції конгруы всесторонно и основно
обговорити и завозвати Всч. священство дек. до
выбору двохъ або трехъ отпоручниковъ, при у-
кладѣ протоколу выбору, до митроп. Ординаріята
безпроволочно отослатися маючого, для участія въ
означеномъ зѣбраню во Львовѣ. — Такъ выбрани
отпоручники зберутся въ дни высше опредѣле-
номъ о $8\frac{1}{2}$ годинѣ рано въ нашомъ архикате-
дральному храмѣ св. ВМ. Георгія, отки по от-
правленю служби Божої удаутся до салѣ засѣ-
дань митроп. Консисторія для участія въ нара-
дахъ. — Отъ гр. кат. митрополитального Орди-
наріята. — Львовъ дня 22 грудня 1883. — Силь-
вестр Епіп. Юл. Апост. Адм.

— Четвертый рускій товарицкій вечеронъ (и послѣдній) отбудеся заходомъ товариства „Руокихъ Дамъ“ въ суботу сего тыждня въ сали „Народного Дому“.

— Выдѣлъ „Руского Касина“ въ Стрюю запрошує отоимъ П. П. Членовъ своихъ, щобы звалили непремѣнно явитися на звычайный Загальний Зборъ товариства, который отбудеоя дня 10 л. сѣчня о годинѣ 3-той зъ полудня въ льокалю тогожъ (Рынокъ, кам. Германа, коло цук. Тучанского I, поверхъ). Порядокъ дневный: 1. Справозданье зъ дѣяльности устувающаго выдѣлу. 2. Справозданье господаря. 3. Выборъ выдѣлу. 4. Предплата и лицитація часописей. 5. Справа отягненія залеглостей. 6. Самоостойній внесенія членовъ. Для выгоды Всеч. Родимцѣвъ находится въ льокалю товариства билярдъ карамбольовый и доббрна реставрація п. Максимовича, котру можемо смыло поручити и тымъ зъ Всеч. Родимцѣвъ, що въ дѣлахъ приватныхъ отъ часу до часу гостятъ въ нашомъ мѣстѣ. Отъ Выдѣлу „Руского Касина“ въ Стрюю

— Сего́дня має розпочати о. Нау́мовичъ отсиджувати свою кару въ вязници при львівському краевомъ судѣ карної, заявивши, що ему чимъ скорше, тымъ лучше кару отбути. П. Площаньскій винпросивъ собѣ ще 6 тижнівъ волї. Шпундеръ и Залускій такожъ здаєсь розпочнуть отбувати кару вже по святахъ. О. Нау́мовичеви у

вязницѣ: позволивъ ему мати въ вязници свои мебль и свою страву, а навѣтъ писати.

— Нова філія общества им. М. Качковского основується въ Устрикахъ долиныхъ. Першій зборъ членовъ отбудеся дия 2 л. січня 1884 съ звичайною програмою.

— Загальний збръ ново заложенои читальнѣ въ Вербянахъ, повѣта яворовскаго, отбувся 11 (23) с. м. Кромѣ численныхъ мѣсцевыхъ членовъ и нечленовъ взяли въ тѣмъ торжествѣ участъ такожъ и поважнѣйши селяне зъ Яжева старого и Тростянца; дальше прибули Веч. оо. Ник. Мацюракъ зъ Тростянца и Мих. Кручковскій зъ Нагачева, Вп. п. Конст. Галущинскій зъ Порубъ, Ив. Дроньовскій, и други. Збръ открывъ Веч. о. Волошиньскій приходникъ мѣсцевый, промовю, въ котрой поднѣсь важность просвѣты въ загалѣ и впливъ, якій читальнѣ мають на просвѣту народну, кладучи вагу на тое, что лише народы просвѣщенніи мають будучіость передъ собою. О. Мацюракъ заохочувавъ членовъ читальнѣ вытревати твердо при розпочатомъ лѣдѣ усидуючи при тѣмъ всегда

при розпочатомъ дѣлѣ усилючи при тойъ всегда
далъше образуватися. Въ тойъ дусѣ и промовивъ
рвавъ нашимъ Полякамъ святочну вечерю огонь.
Згорѣла пѣна залѣзла въ

згорѣла подчасъ сильного вѣтру въ самомъ мѣстѣ одна стайня, и еслибъ не снѣгъ на дахахъ и не енергична помочь зъ стороны швадроны гусарѣвъ, кѣтымъ велико признанье и подяка за се належится, могло цѣле мѣсто упасти жертвою огню, — бо, соромъ сказать, мѣска сторожа пожарна съ сыкавкою наспѣла зъ уряду о 1000 кроковъ отдаленого доперва въ $1\frac{1}{2}$ годины, коли вже не было що гасити. — Чого то мы ще дочекаемся подъ теперѣшнимъ автономичнымъ панованьемъ? — Дописуватель „Лѣда“.

— Страшна прогода. Въ день св. Николая въ се-
нованьемъ: — Дописуватель „Дѣла“.

спіху, а вписуючися въ єи члены жертвувавъ 5 зр. О користяхъ, які читальня може принести, говоривъ такожъ честный Михаль Калитякъ. а по промовѣ и. Волошиньского, поясняючої статутъ читальнї, наступивъ выборъ выдѣлу и о. Волошиньскій оголосивши читальню открытою взнѣсъ многолѣтство Его Вел. цѣсарю, котре всѣ зѣбранї члены и гостѣ громуко отспѣвали. Послѣдний забравъ голосъ о. Кручковскій и въ трогаючої мовѣ представивъ краснорѣчиво, до якого упадку привѣвъ нашъ народъ бракъ правдивого просвѣщення и рѣвнодушнѣсть до справъ народныхъ, показавъ що лишь проовѣта може зновъ піднести нась, и заохочувавъ присутнїхъ воїми силами старатися о розвїї той нової, а першої въ окрестности читальнї, котра при старанихъ успіяхъ выдѣлу и сповѣудѣль другихъ членовъ великий пожигокъ принести може. Въ-конци отспѣвали всѣ присутнї ще разъ многолѣтство цѣсареви, дальше Вп. Гостямъ и всѣмъ зѣбранымъ. Потому розбійшлися всѣ задоволеній домовъ, а день той зостане для нихъ на довгій часъ милою споминкою. До выдѣлу зостали выбрані: о. Василій Волошиньскій предсѣдателемъ, ч. Федъ Калитякъ застуничникомъ предсѣдателя, ч. Юрко Фигловый библіотекаремъ, ч. Яцьо Кисель касіеромъ, ч. Михаль Калитякъ секретаремъ, а ч. Михаль Химка (газда зъ Старого Яжева) и ч. Олекса Курянъ (начальникъ громады Вербяны) застуничниками. На заложеніе библіотеки жертвували до читальнї надъ 100 книжокъ Веч. о. Волошиньскій и Вп. пп. Василь Волошиньскій и Евзевій Грушевичъ зъ Ниска. Такожъ и Всч. о Мацюракъ, вступивши въ члены читальнї, обѣцявъ причинитися колькома книжками до побольшенія библіотеки. — Першій отчитъ буде мати и. Волошиньскій въ день Нового року.

Остраша прогода. Въ дні сь. Наколай въ селѣ Накваша коло Подкаменя, бродскаго повѣта, появившися незвычайной великости вовкъ. Около 4 години по полудни гнавъ господарь тамошній Давидъ Федунець конѣ отъ воды, въ тѣмъ несподѣвано выскочивъ вовкъ зъ подъ дерева при дорозѣ и кинувши господареви на плечѣ. Той гадающи, що може сго судь жартуючи страшитъ его, отозвався: „Дайте спокой, куме, що робите!“ але оглядуючись, побачивъ страшного звѣря, котрий вже зубы запустивъ въ его каркъ и тормосить его. Зачалася страшна боротьба; чоловѣкъ переляканый не кричитъ, лишь боронится, на сколько може, откидае вовка отъ себе, бѣ пужаломъ, але вовкъ перемагаючи кидає зго на землю, шарпає, кавалками отрыває тѣло, сильно ранить отпираючу руку, обкусує лицо, и такъ чоловѣка змучивъ и покалѣчивъ, що онъ вже не бувъ въ силѣ выдобутися зъ подъ наастливого звѣря. Въ той часъ повергала домовъ молодежь зъ вечѣрнѣ; зобачивши, що дѣєся, одна зъ отважнѣйшихъ дѣвчатъ злапала за хвостъ вовка, стягла его зъ чоловѣка, а сама вбѣгла до близької хаты и наростила крику. Господарь „Гетьманъ“ выбѣгъ съ челядею зъ хаты, але вовка вже не було. Взяли покалѣченого господаря въ хату, а оттакъ завезли его на-лобъ мертвого до его дому. Вовкъ бѣжучи дальше дорогою, стрѣтивъ паробка, сына Гетьмана, вертаючого домовъ зъ вечѣрнѣ, кинувши на него и люто почавъ рвати; той боронився, отщихавши руками; вовкъ обкусавъ ему пальцѣ. На страшный крикъ паробка надбѣгъ жовнѣръ (ту стоять въ пограничнїй полосѣ жовнѣры), хотѣвъ боронити, але вовкъ кинувши на него, порвавъ его за бокъ и далеко отъ себе откинувъ. Жовнѣръ переляканый утѣкъ до корчмы, где було бѣльше жовнѣровъ и людей повертаючихъ съ похорону. Подъ корчию стояли сани а на нихъ сидѣвъ

— Зъ Кокошицець пишуть намъ: „Въ нашомъ селѣ заложивъ господарь и. Т. Стасишинъ оклепъ, въ котрому удержуе все, що только для села потрѣбно. Зъ тои причины йойкотить теперь панъ Мошко, арендарь, а ще болыше панъ Мошкова, котра всею торговлею въ корчмѣ занималася:

малый хлонець, позагортаный ряднами, пильнуючи коней; вовкъ прибѣгши подъ корчму прорвавъ хлопца зъ саней и кинувъ нимъ далеко. Въ томъ надойшовъ одинъ человѣкъ спознившися зъ похорону; вовкъ кинувся на него а онъ утѣкъ до корчмы. Тамъ знали вже про вовка зъ оповѣданя жовнѣра, тожъ всѣ перепуджени позамикалися и

Охъ! конецъ намъ жидамъ приходитъ, —
Нѣкто до корчмы не ходитъ
Нѣ по горѣвку, нѣ по цукоръ, нѣ по пиво...
Ай вай! настало теперь на свѣтѣ велике диво!
— Въ рѣчию 50-лѣтнаго священства празднованаго
въ Єрмаковцѣ мѣсцевымъ парохомъ ювилятомъ
Всч. Николаемъ Дуткевичемъ зложили на сти-
лендію имени Володимира Барвінського: 1) Вир.
о. деканъ Теофиль Лисенецкій зъ Турылча 1 зр.,
2) Всч. оо. Дмитрій Грушевичъ, парохъ зъ За-
лѣся 2 зр., 3) Рудницкій Іоанъ зъ Высочки 1 зр.,
4) Алексевичъ Иларіонъ (старшій) зъ Пивры 1 зр.,
5) Алексевичъ Иларій (молодшій) зъ Бабинець 1
зр., 6) Ганкевичъ Исидоръ зъ Пановець 1 зр.,
7) Бонковскій Людвікъ зъ Шушарки 1 зр.,
8) Гулла Михаилъ зъ Борщева 1 зр., 9) Дутке-
вичъ Николай зъ Єрмаковки 1 зр., 10) Лушпинь-
скій Леонтій зъ Пилипча 20 кр., 11) Данкевичъ
Иларій зъ Устя бискулього 1 зр., 12) Стеблецкій
Доминикъ зъ Королѣвки 1 зр., 13) Барусевичъ
Михаилъ зъ Мельниць 1 зр., 14) Ганкевичъ Гри-
горій зъ Синькова 1 зр., 15) Ляторовскій Іоанъ
зъ Сапогова 30 кр., 16) Крижановскій Іоанъ зъ
Худыковець 30 кр., 17) Соневицкій Несторъ зъ
Горомовы 40 кр., 18) Балицкій Александеръ зъ
Колодробки 1 зр., 19) Ви. пп. Горбачевскій Па-
зло зъ Кудрынець 1 зр., 20) Москвицькій зъ
Єрмаковки 1 зр. Разомъ 18 зр. 20 кр. Суму тую
приславъ ласкаво на наші руки Вир. деканъ о.

— **Живцемъ закопаный.** Въ мѣстѣ Снягынѣ дня 24 л. грудня с. р. о 12 год. въ полудне при го-
ловной улицы и середъ сотокъ згромадженого на
горгъ народа, законали жиды живцемъ у землю
и ѿщанина мающаго и поважаного Николая Дутча-
ка. Мѣщанинъ сей, котрого великою заслugoю
що при великой роботности и ощадности
акупуе пляцы будовляни въ мѣстѣ и не пускае
хъ въ жидовскій руки, купивъ зновъ одинъ пляцъ
какій отъ жида. Сусѣдъ жидъ хотѣвъ при томъ
що онъ бувъ дуже голоденъ, колька днѣвъ нѣчого
не євъ, бо бувъ цѣлкомъ порожный. Нещастныи
господарь Давидъ Федунецъ дуже хорый и мала
надѣя, чтобы оздоровѣвъ и живъ. — **Дописува-**
тель „Дѣла“.

жалобу до выдѣлу поїтвової ради въ Жовквѣ, мотивуючи єй тымъ, що Дыновскій продає гро- мадку власностъ безъ вѣдомости радныхъ, отже незаконнымъ способомъ а дальше, що за той самыи грунтъ давали друга 500 зр. и больше. Выдѣль поїтвової ради въ Жовквѣ поручивъ слѣдство въ тѣмъ дѣлѣ своему делегатови, о. Черненецкому зъ Стронятини, который вже колькадесьть сїдкобъ протоколарно переслухавъ и ще дальше переслухус.

Зъ разпорядженія министра торговли бар. Пино число годинъ праць недѣльной въ урядахъ поштовыхъ має буты зменшено о половину.

Нова церковь построена въ Довгополи на Бук. Акту посвященія доповнитъ о. Н. Устяновичъ зъ Сучавы. Въ корюкѣ церкви подаруваютъ довгопольскій ц. к. староста и правительственный со- вѣтникъ, п. Кохановскій, 12 прекрасныхъ образовъ и кромъ сего 50 зр. на дальшу єй будову.

Парова плавба на Днѣстрѣ. Зарядъ парової плавбы на Днѣстрѣ надобливъ намъ зъ Галичъ спра- вданье зъ сего року, зъ когорого выймаємо где-лякъ цѣкавѣйши факты и даты. Сезонъ сего рочного руху парової плавбы на Днѣстрѣ розпочався 1-го мая, а закончивається 1-го грудня с. р. Далъ 12 грудня вилынули въ часѣ 1 л. липня до 22 л. грудня слѣдуючї жер- туви: 1) Достохъ, выдѣль ради поїтвової въ Жи- дачевѣ 50 зр., 2) чистый дохдь зъ вечера муз- дикліматорскаго, урядженого заходомъ "Руск. Ка- сина" въ день загального збору Бурсы 10 зр., 3) склады въ церкви мѣской стрыжѣкъ въ день сл. о. Николая 9 зр. 10 кр., 4) Ч. Братство церко- ви въ Каваску 5 зр., 5) Хв. Редакція "Слова" жертвъ зъ 1883 р. 3 зр. 50 кр., 6) По 3 зр. зложили; о. дек. Шанковскій зъ Дулибъ, о. Рѣ- пецкій зъ Синеведскими и о. И. Христо- фолименовъ зъ Пасѣчної (черезъ Ред. "Сиона"), 7) По 2 зр. зложили о. Поповичъ зъ Стрыя, п. Генесецкій зъ Тейсарова, мѣщ. Кузичка зъ Стрыя, 8) По 1 зр. о. Залозецкій зъ Горніого, о. Головацкій зъ Каваски, п. Нагорный зъ Львова, Хв. Ред. "Дѣла" отъ Н. Н., о. Мармуровичъ зъ Угер- ска, 9) о. Андрющовичъ зъ Долгого 60 кр., о. Долинській 50 кр. Кромъ сего стягнено тигломъ належитости за траву въ огородѣ Бурсы 37 зр., за овочі 40 зр., титуломъ процентовъ 3 зр. 12 кр.

Сума всѣхъ вкладокъ зборянокъ въ про- тягу 1883 р. по виїншній день вилосить 516 зр. 58 кр., зъ чого припадає на фондъ кореній 265 зр. 36 кр., а на фондъ запомоги на слѣдуючї рокъ 251 зр. 22 кр. Въ протягу сего часу вы- дано на закупно учебниківъ и оправу тыхъ же 115 зр. 43 кр., роздѣлено помѣжъ 12 учениковъ запомогами 66 зр. 80 кр.

Подаючи се справозданье до прилюдной вѣ- domosti складає выдѣль всѣмъ о розбѣ нашего товариства дбаючими добродѣльниширо-сердечну подпідку. Загальний збір товариства зъ дня 1 л. падолиста сего року поручивъ ново выбраному выдѣлови — съ напруженіемъ всѣхъ силъ при- ступити вже слѣдуючого року до построения дому бурсовому. Позаякъ фонди на ю цѣль привнесеніе ще дуже скудай, рѣшивъ выдѣль розсолати въ сихъ дніахъ печатану бозову до всѣхъ гро- мадь околиць стрыжѣкъ съ прошеніемъ о под- моги въ тѣмъ важнѣмъ дѣлѣ. Числячи на не на однѣмъ полі обявившій патротизмъ Всич. на- шого Духовенства, має выдѣль повну надѣю, що въ слѣдство того его покликуну такожъ и зъ шир- ширшихъ кружкобъ, а именно отъ найбільше въ обѣ справѣ интересованого нашого селянства и мѣ- щанства поплынутъ численніи датки для нашого товариства. — Отъ Виолпу "Рускої Бурсы" въ Стрыю.

Переписка Редакціи и Администрації.
Вп. Подорожній. Передъ умѣщеньемъ мы дуже радъ лично съ Вами порозумѣтись. Коли лиши буде для Васъ можливо, — зволѣть погру- дитись до нашої Редакції.

Плату асигнус ц. к. намѣстництво префек- тамъ семинаріи: І. Гробельскому и Іос. Комар- никому, по 210 зр. рѣчно.

Судъ краевий у Львовѣ затвердивъ презенту на Юнашківъ; о. І. Гуглевича поставлено ку- раторомъ.

Митрополича консисторія вставляє до ц. к. намѣстництва о затвердженіе оо.: Меч. Авді- ковица на Бѣлоголовы и Мих. Бачинського на Григорівъ — и о удѣлѣ запомоги для оо.: дра Іос. Мельницкого, мѣсто ректора семинаріи и І. Бирчака зъ Підмихайлія.

На конкурсъ розписується парохія Дунаївъ, дек. нараївскаго, надана лат. ординаріата, съ ре- чицемъ до 2 (14) лютого 1884.

На руску Бурсу въ Стрыю вилынули въ часѣ 1 л. липня до 22 л. грудня слѣдуючї жер- туви: 1) Достохъ, выдѣль ради поїтвової въ Жи- дачевѣ 50 зр., 2) чистый дохдь зъ вечера муз- дикліматорскаго, урядженого заходомъ "Руск. Ка- сина" въ день загального збору Бурсы 10 зр., 3) склады въ церкви мѣской стрыжѣкъ въ день сл. о. Николая 9 зр. 10 кр., 4) Ч. Братство церко- ви въ Каваску 5 зр., 5) Хв. Редакція "Слова" жертвъ зъ 1883 р. 3 зр. 50 кр., 6) По 3 зр. зложили; о. дек. Шанковскій зъ Дулибъ, о. Рѣ- пецкій зъ Синеведскими и о. И. Христо- фолименовъ зъ Пасѣчної (черезъ Ред. "Сиона"), 7) По 2 зр. зложили о. Поповичъ зъ Стрыя, п. Генесецкій зъ Тейсарова, мѣщ. Кузичка зъ Стрыя, 8) По 1 зр. о. Залозецкій зъ Горніого, о. Головацкій зъ Каваски, п. Нагорный зъ Львова, Хв. Ред. "Дѣла" отъ Н. Н., о. Мармуровичъ зъ Угер- ска, 9) о. Андрющовичъ зъ Долгого 60 кр., о. Долинській 50 кр. Кромъ сего стягнено тигломъ належитости за траву въ огородѣ Бурсы 37 зр., за овочі 40 зр., титуломъ процентовъ 3 зр. 12 кр.

Сума всѣхъ вкладокъ зборянокъ въ про- тягу 1883 р. по виїншній день вилоситети 516 зр. 58 кр., зъ чого припадає на фондъ кореній 265 зр. 36 кр., а на фондъ запомоги на слѣдуючї рокъ 251 зр. 22 кр. Въ протягу сего часу вы- дано на закупно учебниківъ и оправу тыхъ же 115 зр. 43 кр., роздѣлено помѣжъ 12 учениковъ запомогами 66 зр. 80 кр.

Подаючи се справозданье до прилюдной вѣ- domosti складає выдѣль всѣмъ о розбѣ нашего товариства дбаючими добродѣльниширо-сердечну подпідку. Загальний збір товариства зъ дня 1 л. падолиста сего року поручивъ ново выбраному выдѣлови — съ напруженіемъ всѣхъ силъ при- ступити вже слѣдуючого року до построения дому бурсовому. Позаякъ фонди на ю цѣль привнесеніе ще дуже скудай, рѣшивъ выдѣль розсолати въ сихъ дніахъ печатану бозову до всѣхъ гро- мадь околиць стрыжѣкъ съ прошеніемъ о под- моги въ тѣмъ важнѣмъ дѣлѣ. Числячи на не на однѣмъ полі обявившій патротизмъ Всич. на- шого Духовенства, має выдѣль повну надѣю, що въ слѣдство того его покликуну такожъ и зъ шир- ширшихъ кружкобъ, а именно отъ найбільше въ обѣ справѣ интересованого нашого селянства и мѣ- щанства поплынутъ численніи датки для нашого товариства. — Отъ Виолпу "Рускої Бурсы" въ Стрыю.

Щасливець. Письма варшавскій доносять о о- дномъ дніо щасливомъ чоловѣкѣ. Єсть онъ зъ званія рукачичникомъ; интересъ іде ему знаменито, а въ додатку щедрій дары судьбы сиплються ему зъ всіхъ сторона. Въ колькохъ лѣтахъ сей щасливець выгравъ колька разомъ на лотерії значніи суми, а тепер одержавъ поїдомленіе о двохъ наразъ виграныхъ. Перша зъ нихъ на лотерії клясничнї вилоситети 10.000 рубл., друга на оскѣ 30.000 талірбъ. Але ще не конецъ на ѿбмѣ. Онт закупивъ великий пляцъ підъ будову двохъ каменниць. Коли почали кончати землю, открыли підъ підвалами правдивий скарбъ до- борного вина, за котрый давали ему заразъ го- твкою колька тысячъ рублей. Послѣднимъ даромъ судьбы бувъ — приходъ на свѣтъ сына, що наслѣдує всѣ ті дари судьбы на батьку.

(Дрѣбнѣ вѣсти.) Дня 8 (20) с. р. посвящено торжественно каплицю въ мужскому карнѣмъ заведеню въ Станилововѣ. — Во Львовѣ минувшого тиждня застрилися 66-лѣтній Іоанъ Ка- шиць пен. контролоръ податковий зъ Цышанови и отроялась К. Яскулька, вдова по богатомъ колись кущи львівскій. — Гарвардъ Деокура въ Станилововѣ получила отъ краевого выдѣлу 4000 зр., а гарвардъ Роговскаго въ Краковѣ 2000 зр. пожажки.

Вѣсти вархіяльни. Зъ Аепархії Львівської.

Каноничну інституцію получивъ о. Ант. Волянській на Палагичѣ, дек. товмадікого.

Завѣдательства получили оо.: Авг. Левицкій въ Миловани и Ник. Хоркавый въ Милошови- чахъ, дек. щирецкого.

Сотрудництва получили оо.: Ант. Носковскій въ Городку, дек. залѣщицкого, Корн. Дуды- кевичъ въ Бѣлому Камені.

Шварцъ до чоботъ безъ витрілю! зъ першої ц. к. фабрики заложено въ роцѣ 1835.

Ст. Фернолента въ Вѣдні по цѣнѣ фабричнї, а то: 1 пудлено по 2, 4, 7 и 14 кр. можна получить въ Торговли:

К. М. Возняка во Львовѣ ул. Орменська ч. 6. (напротивъ "Народного Дому")

Шкода шварцовала тымъ чор- ниломъ (шварцомъ) стаєся непе- ремакаючою и мягкою.

Замовленія зъ провинції вилынули въ вѣтвотною поштою, не числячи за опакованье. Цѣнникъ другихъ товарівъ от- силаю на жданье франко.

"ДЫМЪ", повѣсть Ів. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Достати можна въ адми- нистрації "Дѣла" або въ книгарнії Ставроціїїскїй.

Достати можна въ адми- нистрації "Дѣла" або въ книгарнії Ставроціїїскїй.

"БЕЗТАЛАННЕ СВАТАНЬЕ", образокъ зъ галицкого житя, написавъ Василь Барвінокъ, стор. 356 въ 16-у. Цѣна 80 кр., съ пересылкою 90 кр.

Достати можна въ адми- нистрації "Дѣла" або въ книгарнії Ставроціїїскїй.

Достати можна въ адми- нистрації "Дѣла" або въ книгарнії Ставроціїїскїй.

СТАТУТЬ ЧИТАЛНЪ" вразъ съ поданьемъ до ц. к. Намѣстництва

выдало товариство "Просвѣта" и продав по слѣдуючихъ цѣнахъ: 5 примѣрникъ Статутъ въ 1 примѣрн. подана до ц. к. Намѣстництва (безъ пересылки пошт.) 20 кр.

Товариство "Просвѣта" ул. Сркабівска ч. 2.

НА СВЯТА!

поручає свой богато и въ добрий товары заомотрены СКЛАДЪ

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ во ЛЬВОВѢ

(ул. Орменська ч. 2.)

Розинківъ, мигдаловъ, дактельвъ, фигъ и вся- кого корѣння спѣшні транспортъ въ самыхъ лучшихъ выбранихъ сортахъ.

Меду, повиль, ореховъ волоскихъ и турецкихъ больши запасы.

Свѣчикъ столовыхъ и церковныхъ, якъ и свѣ- чечокъ на ялинку выборъ значный.

Вина угорскій ржаной цѣны, почавши отъ 40 кр. за бутылку до 2 зр.

Кромъ сего удержуєся на складѣ чай, каву, ко- няки, румы, араки, розолисы, и прочи въ складѣ ко- рѣнной торговли входящі артикулы, а такожъ паперы, чорнила, оловецъ и всяки приборы до писанія.

При тѣмъ помѣщеній такожъ отдѣль съ настѣньемъ.

Звертаємо увагу на посылки 5-килеві почтові, котрій такъ дешево стоять, що оплатиться и въ найдальшій сторонѣ добрий товаръ записувати.

Всякі замовленія вилоняються безпроволочно и совѣтно.

Кто бы мавъ на продажу добре настѣнье, просимо, нехай прише пробки и подастъ цѣну. Купуємо такожъ масло и прочи продукти нашої господарки и нашого промислу въ добрихъ сортахъ.

5 КИЛОВІЙ

БОЧОВКИ ВИНА

поручає

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочовка Гегеляскаго столового .	2 зр. 10 кр.
1 " Гегеляскаго столового луч- шої якості 2 зр. 30 кр. и 2 " 50 "	—
1 " Гелел. стол. ароматичного 3 "	—
1 " Самородного вишневого . 4 "	30 "
1 " Ермелеки-Бакаторъ стол. 2 "	—

Повыше наведеній цѣнъ розуміються вразъ